

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-05-12
Besvaras senast
2022-05-18 kl. 12.00

Till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2021/22:1569 Återbetalningskrav för redan utförd assistans

Hösten 2017 varnade Försäkringskassan för att tillämpningen av ett nytt domslut angående väntetid och beredskap skulle kunna leda till att flera tusen personer skulle riskera att förlora sin rätt till assistans.

Efter påtryckning av funktionshindersrörelsen och många av oss oppositionspartier fattade regeringen beslutet att tvåårsomprövning av rätten till assistansersättning skulle tas bort.

Omprövningsbestämmelsen ersattes med en bestämmelse som gör det möjligt för Försäkringskassan att i stället, på förekommen anledning, ompröva beslut om assistans i den utsträckning som denna rätt har minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden som är hänförliga till den försäkrade.

För att omprövning ska göras krävs att rätten till assistansersättning har minskat i omfattning på grund av väsentligt ändrade förhållanden hos den försäkrade.

Det är i dag rättsligt otydligt vad detta betyder därför att det i vissa delar är oklart vad väsentligt ändrade förhållanden innebär då det inte framgår direkt av lagtexten i 51 kap. 12 § socialförsäkringsbalken och ej heller i förarbetena.

Läget i dag kan te sig som att det i stället för tvåårsomprövningar tillkommer andra minst sagt kreativa lösningar som till exempel hänvisning till väsentligt ändrade förhållanden när en assistansberättigad flyttat till en ny stad, trots att ett assistansbehovet inte skiljer sig beroende på bostadsort och trots att minskat behov ej föreligger.

Den assistansberättigade är alltid skyldig att anmäla väsentligt ändrade förhållanden och blir återbetalningsskyldig om så ej görs, flera år retroaktivt och trots att otydligheten gjort att det inte är en medveten handling. Uppenbart fusk ska naturligtvis alltid beivras. Men lagens otydliga utformning gör att uppfattningarna om vad som avses när det gäller väsentligt ändrade förhållanden skiljer sig åt.

Av den anledningen vill jag ställa följande fråga till statsrådet Ardalan Shekarabi:

Med tanke på att det inte direkt framgår i lagtext och förarbeten vad som avses med väsentligt ändrade förhållanden, anser statsrådet det rimligt att den assistansberättigade kan bli återbetalningsskyldig för redan utförd assistans, trots att uppenbart uppsåt kan uteslutas, eller har statsrådet för avsikt att ta några initiativ med anledning av det anförda?

.....

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck